

Hänvisning

VN/9410/2021 & VN/9410/2021-STM-2

Kontaktperson

Joel Bremius, +358 18 25 000 (vxl)

joel.bremius@regeringen.ax

Social- och hälsovårdsministeriet

PB 33

FIN-00023 STATSRADET

kirjaamo@stm.fi

Ärende

Utlåtande om utkastet till ändring och temporär ändring av statsrådets förordning om frivilliga covid-19-vaccinationer

Landskapsregeringen har 8.4.2021 mottagit en begäran om utlåtande från social- och hälsovårdsministeriet angående utkastet till ändring och temporär ändring av statsrådets förordning om frivilliga covid-19-vaccinationer (FFS 1105/2020).

Inledningsvis ser landskapsregeringen positivt på de föreslagna ändringarna i 2 § 2 mom. 4 punkten i förordningen om en indelning av den sista befolkningsgruppen 16-69 år i 5 åldersklasser och 3 § i förordningen om att tandläkare och studerande inom hälso- och sjukvården får ge vaccinationer. Landskapsregeringen bedömer att de är ändamålsenliga och underlättar planeringen och genomförandet av vaccineringen. Landskapsregeringen anser dock att det är av största vikt att all sjukvårdspersonal i patientnära arbete blir vaccinerade efter riskgrupperna, innan vaccinationen av övrig befolkning fortskrider. Sjukvårdsorganisationen på Åland är liten och tillgången på personal är begränsad. För att upprätthålla sjukvårdens bärkraft bör sjukvårdspersonalen lyftas i vaccinationsordningen eller att beslut i frågan kan fattas regionalt, oberoende av incidenstalen i regionen.

Landskapsregeringen stöder inte den föreslagna 2 a § i förordningen om regional fördelning av vacciner. Enligt förslaget kan Institutet för hälsa och välfärd temporärt till 31.5.2021 fördela vaccin regionalt baserad på befolkningsmängd, antalet fall av covid-19 de senaste 14 dagarna (minst 100/100 000) och antalet personer som fått specialiserad sjukvård under de senaste 14 dagarna med lika stor inbördes viktning (en tredjedel). Förutsättningen för en riktad fördelning är enligt förslaget att personer i befolkningsgrupperna som avses i 2 § 2 mom. 1-3 punkterna i förordningen inte har haft möjlighet att få en första vaccindos. En riktad fördelning får inte heller hindra tillgången till en andra vaccindos. Landskapsregeringen anser att en regional fördelning av vaccin fortsatt ska basera sig på befolkningsmängden som enda grund.

De viktigaste faktorerna för en lyckad vaccinationsstrategi är planering och förutsägbarhet i leveranserna. Är man väl förberedd och har väl utarbetade arbetssätt kan man snabbast och effektivast få ut vaccin till befolkningen. Planering av t.ex. massvaccinationer där man anställer extra personal och hyr nya utrymmen kräver en absolut förutsägbarhet. En riktad fördelning av vaccin skulle verka negativt mot dessa faktorer och försvåra planeringen och genomförandet av vaccineringen.

Ålands insulära och geografiska läge samt befolkningsmängd måste därtill beaktas. Spridningsrisken mellan Åland och övriga regioner i Finland är inte jämförbar med spridningsrisken mellan övriga regioner i Finland sinsemellan. Epidemiläget kan dessutom förändras snabbt på Åland och om Åland inte får en tillräcklig fördelning av vaccin på grund av tidigare epidemiläge på Åland, kan sjuklighet och dödlighet öka oproportionerligt vid en eventuell snabb smittspridning.

Den epidemitopp Åland hade i februari-mars 2021 ledde till att intensivvård i Åbo behövde ordnas för en person. I detta avseende, om en ändring av fördelningsgrunderna av vaccin görs trots landskapsregeringens invändningar, bör Åland höra ihop med Åbo vid en eventuell bedömning av en riktad fördelning av vaccin till Åland. I detta sammanhang noteras att 2 a § i förordningen använder begreppet sjukvårdsdistrikt till skillnad från nuvarande bestämmelser i förordningen. Åland är i sig inget sjukvårdsdistrikt enligt definitionerna i lagen om specialiserad sjukvård (FFS 1062/1989).

Under perioden 16.5-3.7.2021 kommer dessutom transportmöjligheterna av patienter från Åland förvärras då Mariehamns flygfält är stängt för renoveringsarbete och flygtransporter kan under denna tid därför inte genomföras.

Avslutningsvis konstateras att Åland avviker mot övriga Finland vad gäller covid-19-epidemiens stora påverkan på samhällsekonomin. Under 2020 har Ålands arbetslöshet gått från 3,5 % till 9,5 %, omsättningen för företag har minskat med 22 % och BNP-tappet beräknas bli 16 % på årsbasis.

Lantråd

Veronica Thörnroos

Minister

Annette Holmberg-Jansson

FÖR KÄNNEDOM

Ålands hälso- och sjukvård, info@ahs.ax

Statsrådets kansli, registratorskontoret@vnk.fi

Heidi Kaila, Statsrådets kansli, heidi.kaila@vnk.fi

Janina Groop-Bondestam, Justitieministeriet,
janina.groop-bondestam@om.fi

Viveca Arrhenius, Social- och hälsovårdsministeriet, viveca.arrhenius@stm.fi

Anne Kumpula, Social- och hälsovårdsministeriet,
anne.kumpula@stm.fi